

Policydokument i demokratifrågor

Fastställd på styrelsemöte 2016-06-02

Översyn gjord 2020-03-24

Demokratibegreppet är av högsta dignitet för folkhögskolan och vår skola ska vara en demokratisk förebild. Det här dokumentet är till för att främja diskussionerna om vad begreppet "demokratisk skola" innebär rent konkret. En sammanställning över hur det formella beslutsfattandet går till finns också med.

(Bilaga 1)

Delaktighet och deltagarstyrning är viktiga för folkbildningen.

Det som skiljer folkbildning från annan utbildning är framför allt att det inte finns några centrala läroplaner och att deltagarna har möjligheter att styra innehållet.

Folkhögskolan är en egen utbildningsform och frivillig för de vuxna som har valt folkbildningen som alternativ. Det ställer krav på deltagarnas aktivitet och delaktighet. I vårt arbete anslås därför ganska mycket tid för att fatta gemensamma beslut i olika grupper. Utvärderingar ger oss möjligheter till reflektioner över hur arbetet fungerar. Vi arbetar för att ta fasta på de synpunkter och tankar som lyfts fram av deltagarna i syfte att utveckla verksamheten.

Målet är att försöka få så mycket medskapande som möjligt i lärprocessen.

Deltagarna skall vara delaktiga i undervisningen och märka att deras tankar tas tillvara. Deltagarna skall utse representanter till skolans styrelse, kommittéer samt stipendienämnd.

Det är viktigt att det finns en samverkan och ett samspel mellan studerande, personal, styrelse och samhälle. Genom att knyta an till samhället vi lever i vill vi inom folkbildningen öka intresset och engagemanget för samhällsfrågor. I styrelsen finns representanter från personal och studerande. Det är av stor betydelse att studerande och personal finns med och är delaktiga i de riktlinjer för Litorinas verksamhet som styrelsen formar.

Vilka demokratigrupper (kommittéer) skall vara permanenta?

- Kursråd: Representanter för de olika kurserna tar upp spörsmål om till exempel förbättringar, klagomål och förändringar i de olika kurserna. Kursrådet leds av rektor och sammanträder var tredje vecka.
- Personalmöte: All personal tillsammans med en representant från kurserna (utses av studerandekår/kursråd). Sammanträder var tredje vecka med rektor som ordförande.
- Resekommitté: Representanter från de kurserna planerar tillsammans årets obligatoriska studieresa. Sammanträder 1 gång/vecka. Ordförande är någon ur personalen. Deltagarna alternerar som sekreterare.
- Trivselkommitté: Representanter från kurserna diskuterar och beslutar om frågor som rör skolans lokaler och trivsel. Ordförande är någon ur personalen.
- Skyddskommitté: Skyddsombud från Litorinas lokaler på Stumholmen och Gullberna tillsammans med studerandeskyddsombud från båda arbetsplatserna samt rektor ingår i denna kommitté. Handlägger arbetsmiljöfrågor. Vid behov kallas experthjälp in från Företagshälsan FHC AB Karlskrona.
- Kulturkommitté: Kulturkommitténs uppgift är förse deltagarna med en kulturell upplevelse i skolan eller på annat håll. Exempel på aktiviteter kan vara teater, musik, dans, m.m. Medlemmarna i kulturkommittén väljer de evenemang som vi skall delta i, marknadsför evenemanget samt tar hand om eventuella artister under deras besök.
- Stipendienämnd: Stipendienämnden består av representanter från personal, styrelse, deltagare samt rektor. Stipendienämndens uppgifter är att uppmuntra deltagare som visat stort engagemang genom sina prestationer och deltagande i skolarbetet. Kriterierna för att få ett stipendium är att ha visat framstående flit och personlig utveckling, visat betydande engagemang för skolans Östersjöprofil samt visat mycket gott kamratskap och aktivt medverkat till skolans gemenskap.
- Ledningsgrupp: Denna grupp består av en representant från vardera Blekinge Museum, Båtbyggerlinjen, skolans styrelse, lärare på BBL, studeranderepresentant samt skolans rektor som också leder sammanträdena med denna grupp.

Hur kan vi fortlöpande arbeta med demokratifrågor?

Demokratifrågorna är något som ständigt måste bearbetas. I bilaga 2 redovisas några exempel på vad man kan ta upp som demokratinslag i undervisningen i de olika kurserna.

En viktig del i detta arbete är också att så mycket som möjligt anknyta till vad som händer i omvärlden, både i vårt land och utomlands, när det gäller demokratifrågor. För vår skolas del är det speciellt viktigt att hålla vår Östersjöprofil högt när det gäller demokrati- frågor. Vi har även en Demokratidag varje höst, då vi bjuder in talare och fokuserar på demokratifrågor ur olika perspektiv.

Det är av stor vikt att alla på en folkhögskola försöker ta tillvara och utveckla möjligheterna till demokrati på skolan och att det genomsyrar skolans tankesätt. Demokrati är en process som hela tiden måste återskapas och förnyas. Detta är ett viktigt inslag i vårt folkbildningsarbete.

För att stärka de studerandes rättsliga ställning inom folkhögskolan har Folkbildningsrådet fått i uppdrag av folkhögskolorna att utveckla former för att stärka de studerandes rättsliga ställning inom folkhögskolan. De riktlinjer som utarbetats vad gäller de studerandes rättsliga ställning gäller också på Litorina folkhögskola. Detta dokument finns tillhanda på Litorina folkhögskola.

Bilaga 1

Vem beslutar vad om skolan?

RIKSDAG och REGERING beslutar om:

- Ekonomiska ramar för folkbildningen.
- Bestämmelser om statsbidrag till folkbildning.
- Projektbidrag för speciella uppgifter.

FOLKBILDNINGSRÅDET beslutar om:

- Hur pengarna fördelas mellan folkhögskolorna och studieförbunden.
- Riktlinjer för vad som definieras som folkhögskolekurser.

LITORINA FOLKHÖGSKOLA ÄR EN STIFTELSE, stiftarna är:

- Karlskrona Kommun.
- Karlskrona Företags- och Hantverksförening (KFH)
- Föreningen Norden
- Östersjöinstitutet/Region Blekinge

Stiftarna utser en ledamot och en ersättare vardera till Litorinas styrelse. Dessutom finns för närvarande sex övriga ledamöter som ingår i styrelsen. Rektor är adjungerad, en personalrepresentant och en studeranderepresentant är också adjungerade och föredragande i styrelsen.

SKOLANS STYRELSE beslutar om:

- Mål och handlingsprogram.
- Verksamhetsplan och verksamhetsberättelse.
- Budget.
- Anställning av rektor.

ARBETSUTSKOTTET (AU)

- Anställning av tillsvidareanställd personal.
- Arbetstidsavtal.
- Avskiljande av studerande från undervisning.
- Beslut om kompetensutvecklande insatser för personal.
- Budgetuppföljning.

REKTOR

- Verkställer styrelsens beslut
- Beslutar om löpande verksamhet.
- Anställer personal.

PERSONALMÖTE beslutar om:

- Kursutformning inom de ramar som stadgar och styrelse lagt.
- Skolans löpande verksamhet.
- Samrådsfunktion enligt MBL.

PEDAGOGISKT MÖTE och FREDAGSMÖTE beslutar om:

- Kursinnehåll, pedagogik och verksamhetens dagliga planering.

Bilaga 2

Exempel på innehåll i demokratiundervisning:

- Historia om demokratins framväxt och viktiga förgrundsgestalter och epoker.
- Konkurrerande idéer – anarki, diktatur.
- Tryckfrihet, Yttrandefrihet.
- Allmänna/offentliga handlingar, sekretessregler.
- Tredje statsmakten – mediernas roll.
- Filosofi, moral, etik, ansvar, diskriminering, jämlikhet, mobbning.
- Konfliktlösning – försoningsarbete.
- Rättigheter – skyldigheter.
- Rätten att överklaga – hur gör man en överklagan?
- Politiska partier.
- Regering och riksdag.
- Kommunen.
- Teknik – praktiska övningar i demokratisk mötesteknik.
- Ordföräd.
- Muntliga framförandeövningar
- Kursdeltagarnas möjlighet att påverka undervisningen.
- Praktiskt demokratiskt vardagsliv
- Deltagande i styrelser och kommittéer i samhället och på skolan.
- Politiker/tjänstemän – skillnader
- Majoritets-/minoritetsprinciper.
- Östersjöprofilen.
- Demokratidag